

Summer ~ Lato 2006
Przegląd Prawa Polskiego

Polish Law Review

Warszawa:

tel. +48 (0) 22 447 4300
fax +48 (0) 22 447 4301

Gdynia:

tel. +48 (0) 58 782 0050
fax +48 (0) 58 782 0060

Wrocław:

tel. +48 (0) 71 337 6700
fax +48 (0) 71 337 6701

W tym numerze:

- ◆ *Rady pracowników – nowe obowiązki pracodawców*
- ◆ *Swoboda przepływu osób w UE*
- ◆ *Spółdzielnia europejska – nowa forma działalności*
- ◆ *Roszczenia za szkody wyrządzone niezgodnym z prawem działaniem organów władzy publicznej*
- ◆ *Projekt nowelizacji ustawy o opłacie skarbowej*
- ◆ *Uznawanie orzeczeń sądów zagranicznych*
- ◆ *Bankructwo konsumenta*
- ◆ *Projekt nowelizacji ustawy o ochronie konkurencji i konsumentów – nowe zasady kontroli koncentracji przedsiębiorstw*

In this issue:

- ◆ *Employee Boards – New Employer Obligations*
- ◆ *Free Movement of Persons within the European Union*
- ◆ *European Cooperative Society – a New Form of Activity*
- ◆ *Compensation Claims for Compensation of Damage Caused by Illegal Actions of Public Authorities*
- ◆ *The Stamp Duty Act*
- ◆ *The Recognition of Foreign Courts' Judgments*
- ◆ *Consumer Bankruptcy*
- ◆ *Proposed Amendments to the Act on Protection of Competition and Consumers – New Rules on Merger Control*

RADY PRACOWNIKÓW – NOWE OBOWIĄZKI PRACODAWCÓW

25 maja 2006 r. weszła w życie ustawa o informowaniu pracowników i przeprowadzaniu z nimi konsultacji (Dz. U. nr 79, poz. 550; „Ustawa”), wdrażająca w Polsce postanowienia dyrektywy Parlamentu Europejskiego i Rady nr 2002/14/WE. Ustawa wprowadza unijne standardy dotyczące zasad i zakresu dialogu z pracownikami, nakładając na pewnych pracodawców istotne nowe obowiązki.

Na mocy przepisów Ustawy, od 25 maja 2006 r. u pracodawców prowadzących działalność gospodarczą i zatrudniających ponad 100 pracowników musi działać rada pracowników - nowa forma samorządu załogi. Mniejszych pracodawców, zatrudniających od 50 do 99 osób, obowiązek utworzenia rady dotyczył będzie od 24 marca 2008 r. Pracodawca ustala liczbę pracowników na podstawie przeciętnej liczby zatrudnionych w ramach stosunku pracy w okresie ostatnich 6 miesięcy, nie uwzględniając pracowników młodocianych. Nie bierze się pod uwagę osób świadczących pracę na podstawie umów cywilnoprawnych. O osiągnięciu wielkości zatrudnienia uzasadniającej utworzenie rady pracodawca niezwłocznie informuje pracowników.

EMPLOYEE BOARDS – NEW EMPLOYER OBLIGATIONS

The Act on Informing and Consulting Employees took effect on 26 May 2006 (the “Act”). The Act implements the provisions of Directive 2002/14/EC of the European Parliament and the Council into Polish law. The Act introduces EU standards regarding the employer-employee dialogue by imposing significant duties on certain employers.

As of 25 May 2006, by virtue of the Act, an employer engaged in an economic activity employing a staff of more than 100 employees must create a board of employees, representing a new form of employee self governance. Employers having between 50 and 99 employees are also required to establish employee boards, but not until 24 March 2008. The employer will base his calculation of the average number of employees on payroll during the preceding six month period, excluding underage employees. Persons performing work under civil law contracts are not to be taken into account. If the required number of employees necessary to create a board of employees is satisfied, the employer is required to promptly inform his or her staff of such fact.

Rada pracowników może zostać utworzona na kilka sposobów. Jeśli w firmie działa choćby jedna reprezentatywna organizacja związkowa, członków rady wyznacza jej zarząd. Gdy organizacji tych jest więcej - muszą się w tej sprawie porozumieć.

Jeśli jednak u pracodawcy działa więcej niż jedna organizacja związkowa i nie uda im się osiągnąć konsensusu w terminie 30 dni od rozpoczęcia negocjacji, radę wybierają sami pracownicy, ale spośród kandydatów zgłoszonych przez związki. U pracodawcy, u którego nie działa organizacja związkowa członków rady wybierają pracownicy spośród kandydatów zgłoszonych przez grupę 10 lub 20 z nich, w zależności od liczby zatrudnionych. Wybory organizuje pracodawca na pisemny wniosek grupy co najmniej 10% pracowników.

W dwóch wypadkach opisanych powyżej, pracodawca jest obowiązany przekazać pracownikom informacje o prawie pracowników do wyboru rady i jej uprawnieniach w ciągu czterech miesięcy od dnia wejścia w życie Ustawy, a więc do dnia 25 września 2006 r. Natomiast w ciągu sześciu miesięcy od dnia wejścia w życie Ustawy, a więc najpóźniej do 25 listopada 2006 r., pracodawca ma obowiązek zorganizowania wyborów rady pracowników. Nie jest jasne, czy obowiązek ten dotyczy pracodawcy również w sytuacji, gdy pracownicy nie zgłosili odpowiedniego wniosku, nie zgłosili kandydatów do rady, ani nie zareagowali na przekazaną im informację w inny sposób. Ustawa nie przyznaje pracodawcy wprost inicjatywy do zorganizowania wyborów.

Rada liczy od 3 do 7 członków, a jej kadencja trwa cztery lata. Członkowie rady podlegają w tym okresie szczególnej ochronie stosunku pracy. Koszty działania rady ponosi pracodawca, chyba że członkowie rady zostali wybrani przez działającą u niego organizację związkową. Pracodawca ustala z radą pracowników zasady i tryb przekazywania informacji i przeprowadzania konsultacji, tryb rozstrzygania kwestii spornych a także ponoszenia kosztów ekspertyz. Wskazane jest również zawarcie porozumienia precyzującego zasady zwalniania od pracy członków rady oraz zasady pokrywania kosztów powołanych przez radę do zbadania konkretnych kwestii specjalistów.

Obowiązek informacyjny pracodawców określony został w Ustawie dość szeroko i dotyczy:

- a) działalności i sytuacji ekonomicznej pracodawcy oraz przewidywanych zmian w tym zakresie,
- b) stanu, struktury i przewidywanych zmian zatrudnienia oraz działań mających na celu

An employee board may be created by one of several methods. If one representative trade union is already functioning in the company, the members of the employee board will be selected by the trade union's governing committee. If more than one trade union operates within a single employer, the trade unions will need to consult with one another and mutually agree on the composition of the employee board.

If the trade unions are unable to reach an agreement within 30 days after having entered into negotiations, the employees themselves will select the members of the employee board from a list of candidates prepared by each trade union. If no trade union operates within the employer, selection to the board of employees will be elected by employees from candidates indicated by groups of 10 or 20 employees, depending on the number of the employed. Elections will be organized by the employer, following a written application submitted by at least 10% of the employees.

In both examples described above the employer is required to inform the employees about their right to elect a board of employees, together with a description of its powers, within four months following enactment of the Act, ie by 25 September 2006. Additionally, within six months following enactment of the Act (25 November 2006) at the latest, the employer is required to organize the election of the board of employees. An employer's obligation to organize such elections is somewhat unclear if the employees have failed to submit a relevant application or present a list of candidates, or otherwise failed to respond to information provided earlier by the employer. The Act does not directly obligate the employer with organizing the actual election.

An employee board is to be comprised of from three to seven members, with the term of office being four years. Members of the board are granted special protections against termination. The cost to operate an employee board is to be borne by the employer, unless the members of the board have previously been selected by a trade union. The employer and employee board mutually agree on the mode of providing information and engaging in consultations, as well as the procedure to resolve disputes and to cover the costs of outside experts. Also, conclusion of a separate agreement is advisable in order to define the procedure to terminate a member of the employee board from the workplace and the formula for covering costs incurred by the employee board in hiring third party specialists to investigate a particular matter.

The duty to inform is given a wide meaning in the Act and includes:

- a) Information regarding the activity and economic condition of the employer, including expected changes;
- b) the state, structure and expected changes in the structure of employment and actions aimed at

- c) utrzymanie poziomu zatrudnienia, działań, które mogą powodować istotne zmiany w organizacji pracy lub podstawach zatrudnienia.

- c) sustaining the current level of employment; and any measures that may significantly alter the basis of employment and the organization of work.

Zgodnie z Ustawą, informacje należy przekazać w terminie umożliwiającym radzie zapoznanie się ze sprawą i analizę informacji. W odpowiedzi rada może przekazać pracodawcy opinię. Informacje przekazuje pracodawca, jeśli planuje zmiany w podanym wyżej zakresie a także na wniosek rady.

Under the Act, information must be provided in such a way as to enable the board of employees to become familiar with and analyze the relevant information. In response, the board may communicate its opinion to the employer. An employer must provide the information in the circumstances outlined above and also upon request of the employee board.

Informacje wymienione w pkt b) i c) pracodawca musi skonsultować z pracownikami. Zgodnie z definicją ustawową, pod pojęciem tym kryje się wymiana poglądów oraz podjęcie dialogu między pracodawcą i przedstawicielami pracowników. Szczegółowe zasady prowadzenia tych rozmów strony mogą ustalić w odrębnym porozumieniu. Ustawa zawiera jedynie ogólne wytyczne w tym zakresie. Celem konsultacji powinno być osiągnięcie porozumienia między radą i pracodawcą, nie oznacza to jednak, że porozumienie takie musi zostać osiągnięte. Pracodawca musi jednak prowadzić konsultacje w dobrej wierze, biorąc pod uwagę interesy pracowników.

Information outlined in points b) and c) must be consulted with the employees. In accordance with the statutory definition, consultation includes the exchange of opinions and periodic dialogue between the employer and employee representatives. Specific rules governing such discussions may be defined in a separate agreement. The Act contains only general guidelines in this respect. The goal of consultation is to reach agreement between the employee board and employer, but this does not mean that agreement actually has to be achieved. An employer must engage in discussions in good faith though, taking into account the interests of the employees.

Za naruszenie przepisów ustawy, w tym za nieprzekazanie informacji o osiągnięciu poziomu zatrudnienia zobowiązującego do powołania rady, niezorganizowanie wyborów lub ich utrudnianie, nieinformowanie rady i nieprzeprowadzanie konsultacji oraz dyskryminowanie członka rady w związku z pełnieniem jego funkcji Ustawa przewiduje karę grzywny lub ograniczenia wolności.

Failure to comply with the Act's provisions, including: failure to inform staff that the threshold of employees necessary to create a board of employees has been reached, failure to organize or interference with the board's election, failure to inform and consult with the board or discrimination against a member of an employee board is subject to a monetary fine or "limitation" of freedom.

SWOBODA PRZEPLYWU OSÓB W UNII EUROPEJSKIEJ

W dniu 24 maja 2006 r. Sejm uchwalił ustawę o wjeździe na terytorium Rzeczypospolitej Polskiej, pobycie oraz wyjeździe z tego terytorium obywateli państw członkowskich Unii Europejskiej i członków ich rodzin („Ustawa”). Ustawa ta wdraża dyrektywę 2004/38/WE Parlamentu Europejskiego i Rady z dnia 29 kwietnia 2004 r. w sprawie prawa obywateli Unii i członków ich rodzin do swobodnego przemieszczania się i pobytu na terytorium Państw Członkowskich.

FREE MOVEMENT OF PERSONS WITHIN THE EUROPEAN UNION

On 24 May 2006 the Lower Chamber of the Polish Parliament (the Sejm) adopted the Act on the Right of EU Citizens & Family Members to Enter, Reside, and Exit Poland (the “Act”). The Act implements Directive 2004/38/EC, adopted by the European Parliament and Council on 29 April 2004, regulating the right of EU citizens (and their family members) to move and reside freely throughout the EU.

Według nowej ustawy zmianie ulegną przepisy dotyczące zasad pobytu na terytorium Polski. Nowa ustawa rozróżnia trzy rodzaje prawa pobytu: prawo pobytu do 3 miesięcy, prawo pobytu przez okres dłuższy niż 3 miesiące oraz prawo pobytu stałego. Pobyt do 3 miesięcy nie podlega warunkom i wynika bezpośrednio z postanowień Traktatu ustanawiającego Wspólnotę Europejską. Obywatelowi UE przysługuje prawo pobytu przez okres dłuższy niż 3 miesiące, jeżeli spełnia jeden z określonych warunków, np. jest pracownikiem lub osobą pracującą na własny rachunek

The Act modifies previous regulations governing the establishment of residence in Poland. The Act distinguishes three types of residency in Poland: the right of residence for up to 3 months, the right of residence for a period longer than 3 months, and permanent residency. The right to reside in Poland for up to 3 months is not subject to any conditions and is derived directly from the Treaty establishing the European Community. An EU citizen has the right to reside in Poland for longer than 3 months if he fulfils one of the conditions specified in the Act, i.e. he is employed or self-employed in

na terytorium RP. Z kolei prawo stałego pobytu obywatel UE nabyte po upływie 5 lat nieprzerwanego pobytu w Polsce. Pobyt uznaje się za nieprzerwany, jeżeli przerwy w nim nie przekroczyły łącznie 6 miesięcy w roku.

Jeżeli pobyt trwa dłużej niż 3 miesiące, obywatel UE jest obowiązany zarejestrować swój pobyt, otrzymuje wtedy zaświadczenie o zarejestrowaniu. Z kolei członek rodziny niebędący obywatelem Unii jest obowiązany uzyskać tzw. kartę pobytu członka rodziny obywatela UE. Karta ta umożliwia wielokrotne przekraczanie granicy bez wizy. Wnioski o zarejestrowanie pobytu lub o kartę pobytu należy złożyć nie później niż w dniu następnym po upływie 3 miesięcy od dnia wjazdu. Osobom, które posiadają zezwolenie na pobyt udzielone na podstawie dotychczasowych przepisów, przysługuje prawo pobytu na terytorium Rzeczypospolitej Polskiej na podstawie nowej ustawy.

W nowej ustawie rozszerzeniu uległy przepisy dotyczące wydaleń. Przyjęto, iż decyzja o wydaleniu z terytorium Rzeczypospolitej Polskiej może być wydana obywatelowi UE lub członkowi jego rodziny niebędącemu obywatelem UE, którzy nie posiadają prawa stałego pobytu, w przypadku, gdy ich pobyt na tym terytorium stanowi zagrożenie dla obronności lub bezpieczeństwa państwa albo ochrony bezpieczeństwa i porządku publicznego lub zdrowia publicznego.

Ustawa zmienia również regulacje ustawy o swobodzie działalności gospodarczej, poszerzając krąg osób mogących podejmować i wykonywać działalność gospodarczą na takich samych zasadach jak przedsiębiorcy polscy. W nowym kształcie obejmować on będzie osoby zagraniczne z państw niebędących stronami umowy o Europejskim Obszarze Gospodarczym, które mogą korzystać ze swobody przedsiębiorczości na podstawie umów zawartych przez te państwa ze Wspólnotą Europejską i jej państwami członkowskimi. Dodatkowo obejmować będzie cudzoziemców, obywateli innych państw niż wymienione powyżej, którzy są członkami rodzin, dołączającymi do osób mogących podejmować i wykonywać działalność gospodarczą na takich samych zasadach jak przedsiębiorcy polscy, lub przebywającymi z nimi.

SPÓŁDZIELNIA EUROPEJSKA – NOWA FORMA DZIAŁALNOŚCI

W Unii Europejskiej pojawi się wkrótce nowa forma prowadzenia działalności gospodarczej. Już 18 sierpnia 2006 r. ma wejść w życie rozporządzenie Rady 1435/2003 w sprawie statutu spółdzielni europejskiej oraz implementująca je ustawa o spółdzielni europejskiej („Ustawa”). Ustawa czeka obecnie na przyjęcie przez Senat (uchwalona została przez Sejm 23 czerwca 2006 roku).

Poland. In turn, the right to establish permanent residency may now be acquired by an EU citizen if he resides in Poland continuously for a period of 5 years. Residence is regarded as continuous if the intervals are not longer than 6 months per annum.

If a citizen of another EU Member State wishes to reside in Poland for a period longer than 3 months, the person will need to formally register his/her residence, upon which a residency permit will be issued. In turn, a family member who is not an EU citizen will need to apply for and obtain a family member residence card. A residency card will enable the holder to cross into Poland without the need to obtain a separate visa. An application to register one's residency must be submitted to no later than the day following the lapse of the initial 3 month period of stay in Poland. Persons holding a residency card issued under previous provisions are entitled to reside in Poland under the Act as well.

The Act also expands on the right of the Polish government to expel non-Polish citizens from its territory. An EU citizen (including his/her family members) who does not hold permanent residency in Poland may be expelled in order to protect public policy, public security or public health.

Further, the Act amends the Act on Freedom of Business Activity by broadening the range of persons who may undertake and conduct such activity on the same conditions as Polish entrepreneurs. In its new form, the Act on Freedom of Business Activity will include foreign persons from countries which are not part of the EU. Such persons may exercise freedom of establishment under individual treaties concluded between these third party states and the EU or its member states. Additionally, this will include foreigners - citizens of countries other than those mentioned above, joining or residing with their family members who may undertake and conduct business activity on the same conditions as Polish entrepreneurs.

EUROPEAN COOPERATIVE SOCIETY – A NEW FORM OF ACTIVITY

The European Union will soon witness the creation of a new form of economic activity. Beginning 18 August 2006 Council Regulation (EC) no. 1435/2003 and the Act on European Cooperative Societies (the “Act”) will take effect. The Act is currently awaiting approval by the Senate, having been approved by the Sejm on 23 June 2006.

Projekt oceniany jest jako szansa przede wszystkim dla polskich rolników i mleczarni, ale prowadzenie działalności w formie spółdzielni europejskiej („SCE”) może być korzystne także dla podmiotów z innych sektorów gospodarki. Nowy podmiot posiada cechy zbliżające go do polskiej spółki z ograniczoną odpowiedzialnością i akcyjnej – przede wszystkim nastawiony jest na zysk. Pewne istotne różnice w regulacji prawnej mogą jednak sprawić, że ta forma prowadzenia działalności okaże się bardziej atrakcyjna dla przedsiębiorców pragnących rozszerzyć zakres działalności, zwiększyć skalę produkcji, wejść na nowe europejskie rynki. Dotyczy to zarówno dużych jak i małych przedsiębiorców.

SCE mogą zakładać osoby fizyczne i prawne z co najmniej dwóch państw Unii Europejskiej. SCE z siedzibą w Polsce podlega rejestracji w Krajowym Rejestrze Sądowym. Oprócz szczegółowych zasad tworzenia i rejestracji, Ustawa reguluje zasady przekształcania spółdzielni krajowej w europejską, jej organizację oraz kwestie pracownicze. Podstawowe cele i sposób funkcjonowania SCE zawiera natomiast wspomniane wyżej rozporządzenie.

Zgodnie z Ustawą SCE ma osobowość prawną. Jej równorzędnym celem z osiąganiem zysku jest zaspokajanie potrzeb jej członków oraz wspieranie ich działalności gospodarczej oraz społecznej. Członkiem SCE mogą być zarówno osoby fizyczne jak i prawne, w tym spółki prawa handlowego oraz podmioty prawa publicznego. Statut SCE może pozwalać na odstępstwo od zasady: jedna osoba – jeden głos. Odpowiedzialność członków SCE co do zasady jest ograniczona do wysokości objętego udziału (wówczas firma SCE musi zostać opatrzona dodatkowym oznaczeniem „z ograniczoną odpowiedzialnością”). Zasady odpowiedzialności mogą być również ustalone w inny sposób, poprzez odpowiednie regulacje w statucie SCE. Minimalna wysokość kapitału zakładowego SCE to 30 tysięcy Euro. Kapitał zakładowy ponadto dzieli się na imienne, zbywalne udziały. Dopuszczalne jest jednak ustanowienie w SCE udziałów różnego rodzaju i o specjalnych uprawnieniach, w tym uprzywilejowanych co do dywidendy. Sposób zarządzania SCE może być oparty na systemie monistycznym (kiedy będzie zarządzana przez organ administrujący) lub na systemie dualistycznym, gdzie w SCE funkcjonować będą organ nadzorczy i zarządzający. Dopuszczalnym jest by członkiem jednego z tych organów była spółka. Podobnie jak w spółkach handlowych, w SCE może emitować papiery wartościowe.

W wielu kwestiach SCE nawiązuje swoim charakterem do spółki europejskiej. Podobne są między innymi regulacje dotyczące przekształcania, rozwiązywania i likwidacji, ogłoszenia upadłości spółdzielni i spółki.

The Act is viewed primarily as providing new opportunities to Polish farmers and dairies, but may in fact provide benefits to other business sectors wishing to take advantage of this new form of legal entity, referred to as a European Cooperative Society (“ECS”). An ECS incorporates traits found in both a limited liability company and joint stock company. Investors may find this new legal entity beneficial in broadening the scope of their business activity, expanding production and entering other EU member states. Such benefits apply to both small and large entrepreneurs.

An ECS may be created by natural and/or legal persons from at least two European Union member states. An ECS headquartered in Poland is subject to registration in the National Court Register. Apart from detailed rules regulating the incorporation and registration of an ECS, the Act also governs the transformation of a national cooperative into an ECS, including organizational and employment issues. The fundamental aims and methods of operating an ECS are also set forth in the two regulations.

Pursuant to the Act an ECS acquires the status of a legal person. In addition to realizing a profit, an ECS is intended to satisfy the needs of its members and to support their economic and social activities. Both natural and legal persons may be members of an ECS, including both private and public commercial entities. The statute of an ECS may deviate from the principle of “one person – one vote”. Liability of an ECS’s members may be limited to the value of each individual member’s share of ownership (in which case the notation “with limited liability” must be added). Liability may also be regulated by the ECS’s statute. The minimum share capital of an ECS is Euro 30,000. Shares may be assigned. The creation of different classes of shares is permitted, thereby enabling the founders to confer different entitlements to various shareholders, including the preferential payment of dividends to a particular class. Depending on the form adopted in the statute, an ECS may be governed by either a supervisory/management board (two-tier system) or by a single administrative office (one-tier system). A company may serve on either management system. Similar to a commercial company, an ECS may issue stocks and bonds.

In many respects an ECS resembles a European company. Among other things, procedures relating to transformation, dissolution, liquidation and bankruptcy are similar.

Spółdzielnia jako forma prowadzenia działalności w ostatnich latach traciła w Polsce na popularności. Nowe regulacje unijne i wprowadzająca je Ustawa, przez dostosowanie tej instytucji do potrzeb współczesnego obrotu wspólnotowego, mają szansę to zmienić.

ROSZCZENIA ZA SZKODY WYRZĄDZONE NIEZGODNYM Z PRAWEM DZIAŁANIEM ORGANÓW WŁADZY PUBLICZNEJ

W ważnej uchwale z dnia 26 kwietnia 2006 r. (III CZP 125/05) Sąd Najwyższy przesądził szerokie rozumienie odpowiedzialności odszkodowawczej Skarbu Państwa za działania organów władzy publicznej. Rozpatrując to zagadnienie na wniosek Rzecznika Praw Obywatelskich, Sąd Najwyższy uznał, że podatnikowi należy się od państwa pełne odszkodowanie za skutki błędów urzędu skarbowego, nawet jeśli zostały one później usunięte w wyniku postępowania odwoławczego.

Kwestia szkód ponoszonych przez podmioty gospodarcze wskutek wadliwych decyzji organów podatkowych od lat budziła kontrowersje. Cechą szczególną tych decyzji jest bowiem ich wykonalność jeszcze przed uprawomocnieniem. Niejednokrotnie więc zdarzało się, że firmy ponosiły ogromne koszty finansowe – choćby z uwagi na stosowane przez organy podatkowe formy zabezpieczenia roszczeń, polegające na ograniczaniu swobody działalności gospodarczej – zanim organy wyższej instancji uznały decyzję za sprzeczną z prawem. Także orzecznictwo Sądu Najwyższego nie było jednolite w zakresie możliwości dochodzenia odszkodowania za straty wyrządzone tego rodzaju decyzjami, zwłaszcza, że ich uchylenie następowało w zwykłym toku odwoławczym.

Dotychczas oczywista była jedynie odpowiedzialność Skarbu Państwa za decyzje organów podatkowych obciążone rażącymi uchybieniami, uchylane w toku postępowania wznowionego lub uznane za nieważne. Stanowisko Sądu Najwyższego ewoluowało powoli, stopniowo akceptowano zasadność roszczeń odszkodowawczych również w odniesieniu do decyzji zawierających nieprawidłowości mniej poważne, lecz tak samo bolesne w skutkach dla podatników. Wspomnianą na wstępie uchwałę można uznać za zamknięcie tego procesu. Sąd Najwyższy stanął w niej bowiem na stanowisku, że to państwo, a nie podatnik, powinno ponosić pełne ryzyko związane z natychmiastową wykonalnością decyzji podatkowych.

Cooperative societies, offering an alternative structure by which to conduct business, have in recent years lost their popularity in Poland. The Act, together with the EU legislation, may in fact reverse this trend by updating the institution of cooperative societies to satisfy the needs of contemporary trade.

COMPENSATION CLAIMS FOR COMPENSATION OF DAMAGE CAUSED BY ILLEGAL ACTIONS OF PUBLIC AUTHORITIES

In a landmark ruling issued on 26 April 2006 the Supreme Court reiterated and expanded upon the liability of the State Treasury to taxpayers injured by the actions of public agencies. Ruling in response to a petition filed by the Commissioner for Civil Rights, the Supreme Court held that taxpayers are entitled to receive full compensation from the State for damages resulting from errors committed by tax officials, even if such errors have been previously corrected in earlier appellate proceedings.

The issue of damage or loss sustained by business entities resulting from improper decisions of tax officials has caused controversy for years. This is due to the fact that such decisions are subject to immediate execution before they become final and beyond appeal. In the recent past it has not been uncommon for companies to suffer huge financial losses resulting from the actions of public tax authorities even though the tax payer had not yet had the opportunity to appeal against such decisions prior to enforcement. In many instances these decisions and actions were later determined to be illegal-but only after the taxpayer has already experienced a financial loss. Additionally, prior to the April ruling the Supreme Court itself had not been uniform in its own earlier rulings regarding the right of a tax payer to claim for damages resulting from the improper decision of a public tax official, in particular if such decision was repealed earlier during the conduct of ordinary appellate proceedings.

To date, the only issue not in dispute has been the liability of the State Treasury for decisions issued by tax officials in flagrant violation of the law, as evidenced by the subsequent repeal of such decision by an administrative court or such decision being declared invalid. The Supreme Court, in issuing its most recent ruling, arrived at such decision only after several years. The right to compensation for damages caused by the actions/decisions of tax officials which do not necessarily represent a flagrant violation of the law has gradually gained wider acceptance. The April ruling by the Supreme Court should finally lay to rest the debate over liability, having held that it is the State, and not the individual tax payer, who should bear full responsibility for the actions of tax officials which lead to immediate execution prior to a taxpayer having exercised his/her right to appeal.

Omawiana uchwała Sądu Najwyższego podjęta została w oparciu o art. 417 kodeksu cywilnego, dotyczącego odpowiedzialności Skarbu Państwa, w brzmieniu sprzed nowelizacji z września 2004 roku, w rozumieniu przyjętym przez Trybunał Konstytucyjny w wyroku z dnia 4 grudnia 2001 r. W wyroku tym Trybunał wskazał, że podstawą odpowiedzialności państwa jest bezprawność działań jego funkcjonariuszy, przy czym brak jest jasności co do definicji „bezprawności”. Tymczasem kwestia ta ma istotne znaczenie, gdyż wiele postępowań dotyczących decyzji podatkowych z tego okresu wciąż się toczy. Dla rozstrzygnięcia tych spraw uchwała SN będzie miała znaczenie kluczowe. Z pewnością wpłynie ona również na interpretację art. 417 k.c. w nowym brzmieniu, znacząco korzystniejszym dla podatnika.

Kwietniowa uchwała Sądu Najwyższego może wpłynąć na praktykę stosowania przez urzędy skarbowe przepisów ordynacji podatkowej, które zezwalają na wstrzymanie wykonania decyzji w całości lub części, jeśli jest to uzasadnione ważnym interesem strony lub interesem publicznym. Organy podatkowe powinny również ostrożniej korzystać z możliwości przymusowego egzekwowania obowiązków podatkowych.

Dla podatników wspomniana uchwała Sądu Najwyższego oznacza również, że będą mogli oni dochodzić nie tylko rekompensaty za poniesione szkody, ale także za utracone korzyści. Prawo do żądania odszkodowania przysługuje jednak tylko wtedy, gdy pomiędzy decyzją podatkową, której bezprawność została jednoznacznie stwierdzona, a szkodą poniesioną przez podatnika istnieje odpowiedni związek przyczynowy, którego udowodnienie spoczywa na podatniku.

PROJEKT NOWELIZACJI USTAWY O OPŁACIE SKARBOWEJ

Do Sejmu wpłynął projekt Ustawy o opłacie skarbowej (projekt z dnia 26 czerwca 2006r. druk sejmowy 737) („Projekt”), który ma zastąpić obowiązującą Ustawę o opłacie skarbowej z dnia 1 stycznia 2001 r. (Dz.U. z 2004 r. nr. 253 poz. 2532 z późn. zm.).

Projekt w znacznym stopniu zmienia zakres opłat za czynności organów administracji publicznej w indywidualnych sprawach należących do ich właściwości. Najważniejszą zmianą jest wykreślenie podań i załączników z katalogu przedmiotów opłaty skarbowej. Zgodnie z Projektem opłacie mają podlegać konkretne czynności organów administracji publicznej tj. wydanie zaświadczenia, zezwolenia czy dokonanie czynności urzędowej. Dlatego też w przypadku, gdy koncesja czy zezwolenie nie zostanie wydane przez organ administracji opłata ma podlegać zwrotowi. Zniesienie obowiązku dokonywania opłaty

The April Supreme Court ruling is supported in part by Article 417 of the Civil Code (liability of the State Treasury), as amended on 4 December 2004, and is in line with an earlier judgment of Poland’s Constitutional Tribunal Court (“Tribunal”) issued on 4 December 2001. The Tribunal held that liability of the State is based upon the unlawful actions of its employees; however, a precise understanding of what constituted an “unlawful” act remained elusive. This issue is of major importance because a significant number of proceedings regarding appealed tax decisions are still pending from this time period. The April ruling by the Supreme Court should prove a decisive factor in resolving these cases. The Supreme Court ruling should also have a positive impact on how Article 417 of the Civil Code is interpreted in the future, most likely in a light more favorable to the taxpayer.

The April ruling may also have a positive influence on decisions made by public tax authorities on whether to proceed with or suspend, in whole or in part, execution of a decision against a taxpayer, if execution will have a significant impact on the individual taxpayer or the public at large. And with this ruling the tax authorities should now exercise more care in actually enforcing collection of a tax obligation.

The Supreme Court ruling now paves the way for a taxpayer injured by the decision of a tax official to not only claim for damages, but also for lost profits. However, compensation will only be due and payable if a causal link can be shown between the damage incurred and the actions of the tax official. Moreover, the action of the tax official must be proven to be unlawful. The burden of proof is on the taxpayer to evidence the causal link.

THE STAMP DUTY ACT

The Stamp Duty Act (the “Act”) has recently been submitted to the lower chamber of the Parliament (the “Sejm”) for consideration. The Act is intended to replace the existing Act on Stamp Duty enacted into law on 1 January 2001.

The Act includes several amendments to the imposition and calculation of fees on administrative acts performed by public authorities. The most significant proposed change is the abolition of any stamp duty on the submission of an application and any accompanying documents to a public authority. The Act provides for the assessment of a stamp duty on specific actions performed by an administrative authority, including for example the issuance of a certificate or permit. In the event a permit or license, for instance, is not issued, any stamp duty paid in advance would be fully refundable. The abolition of stamp duty on most applications

skarbowej, ma również ułatwić wnoszenie podań drogą elektroniczną. Projekt zakłada zniesienie opłaty skarbowej od weksli i dokumentów zawierających oświadczenie woli poręczyciela w związku z faktem, iż są one niezwiązane z działaniami z zakresu administracji publicznej. Obowiązek opłaty według projektu ma powstawać dopiero w przypadku oprostowania weksla. Należy zaznaczyć, że wystawienie weksla pociąga za sobą obowiązek zapłaty opłaty skarbowej tylko w pięciu krajach Unii Europejskiej.

Projekt proponuje również objęcie opłatą skarbową wyłącznie tych dokumentów stwierdzających udzielenie pełnomocnictwa lub prokury, które są składane w sprawach z zakresu administracji publicznej. Opłata skarbową z powyższego tytułu ma być uiszczana w chwili złożenia tego dokumentu w organie administracji publicznej czy sądzie.

Jednocześnie z propozycją objęcia opłatą skarbową dokonanych już czynności organów administracji proponowane jest rozszerzenie katalogu czynności podlegających opłacie skarbowej. Z zakresu czynności administracji publicznej opłacie podlegać będzie dla przykładu wydanie duplikatu decyzji o nadaniu numeru NIP, wydanie wypisu lub wrysuj ze studium lub planu zagospodarowania przestrzennego jak i wydania innych decyzji, do których zastosowanie mają przepisy Kodeksu postępowania administracyjnego. Warunkiem wydania zaświadczenia potwierdzającego nadanie numeru NIP, zaświadczenia potwierdzającego, że podatnik jest zarejestrowany jako podatnik VAT lub zwolniony, zaświadczenie stwierdzającego, że podatnik jest zarejestrowanym podatnikiem podatku akcyzowego, zaświadczenia potwierdzającego zwolnienia od podatku od samochodów lub potwierdzającego jego zapłatę również będzie wniesienie opłaty skarbowej w odpowiedniej wysokości. Nieznacznie poszerzony ma zostać katalog zezwoleń objętych opłatą skarbową, przy czym proponuje się ograniczenie obowiązku zapłaty opłaty skarbowej od zmiany zezwolenia tj. koncesji czy pozwolenia jedynie do tych zmian, które obejmują przedłużenie terminu ważności wydanego zezwolenia lub rozszerzenie jego zakresu. Ponadto proponuje się, aby nie obciążano opłatą skarbową jej przedmiotów związanych z postępowaniem o nadanie statusu uchodźcy, udzieleniu azylu, zgody na pobyt czasowy oraz w sprawach ochrony czasowej.

UZNAWANIE ORZECZEŃ SĄDÓW ZAGRANICZNYCH

Akcesja Rzeczypospolitej Polskiej do Unii Europejskiej spowodowała wiele zmian w polskim prawodawstwie, wynikających z konieczności implementacji unijnych dyrektyw, a także włączenia do krajowego porządku prawnego rozporządzeń mających zasięg ogólny i wiążących

is intended to encourage the use of the internet to file applications electronically. The Act, if enacted into law in its current draft, will also abolish the assessment of stamp duty on bills of exchange and guarantees issued by a guarantor, as these are not directly connected to the administrative duties of public authorities. With respect to a bill of exchange, however, an applicant will be required to pay stamp duty in the event he/she decides to file a protest against such instrument. Please note that only five EU member states currently assess a stamp duty against the issuance of a bill of exchange.

As for a power of attorney or appointment of a commercial proxy, the Act does provide for the assessment of a stamp duty if the document involves a public administrative matter. In this scenario stamp duty would be paid at the moment of filing the relevant document to the public administrative authority or court.

In addition to specifying which public administrative decisions are subject to the assessment of stamp duty, the Act also expands the scope of public administrative services subject to stamp duty. For example, under the proposed amendments stamp duty would be due and payable in order to obtain a duplicate NIP decision (tax identification number), an extract from a local master plan or study, as well as for obtaining a specific decision provided for in the Administrative Procedure Act. Payment of applicable stamp duty would be a precondition to obtain confirmation of an applicant's NIP number, registration as a VAT tax payer or exempt tax payer, registration as an excise tax payer and certification of an applicant's exemption or evidence of prior payment of a motor vehicle tax. The list of permits requiring stamp duty will be expanded; however, with respect to the modification of a permit or license, stamp duty will only be assessed in case of extending the term of a permit's validity or amendment to the scope of a previously issued permit or license. Moreover, it is proposed that applying for refugee status, asylum, temporary residency requests and temporary protection will no longer be subject to stamp duty.

THE RECOGNITION OF FOREIGN COURTS' JUDGMENTS

The accession of Poland to the European Union has caused many changes to be introduced to Poland's legal system. These changes result from the need to fully implement European directives into Polish law, as well as ensuring compliance with more general EU regulations impacting on

wszystkie podmioty prawa wspólnotowego (osoby fizyczne, osoby prawne, państwa członkowskie i instytucje).

Obecnie rozpoczynają się prace nad projektem nowej konwencji z Lugano, której celem jest dostosowanie przepisów obowiązującej konwencji o jurysdykcji i wykonaniu orzeczeń sądowych w sprawach cywilnych i handlowych sporządzonej w Lugano 16.9.1988 r. („Konwencja z Lugano”) do treści rozporządzenia Rady nr 44/2001/WE z 22.12.2000 r. o jurysdykcji, uznawaniu i wykonywaniu orzeczeń sądowych w sprawach cywilnych i handlowych („Rozporządzenie”). Postanowienia Rozporządzenia obowiązują wobec Polski od 1.05.2004 r. w stosunkach między państwami członkowskimi (z wyjątkiem Danii). Rozporządzenie obowiązuje w całości i jest bezpośrednio stosowane we wszystkich państwach członkowskich. Oznacza to, że obywatele tych państw mogą bezpośrednio powoływać się na regulacje zawarte w rozporządzeniu, a sądy krajowe muszą je uwzględniać z urzędu. Równoległe z Rozporządzeniem obowiązuje Konwencja z Lugano (postanowienia Konwencji z Lugano w stosunku do Polski obowiązują od 1.2.2000 r.), która ma zastosowanie w stosunkach między państwami Wspólnoty a państwami-stronami Europejskiego Stowarzyszenia Wolnego Handlu (Islandia, Norwegia, Liechtenstein oraz Szwajcaria). Przepisy Konwencji dotyczą również spraw pomiędzy nowo przyjętymi państwami członkowskimi UE a Królestwem Danii, do którego z kolei nie stosuje się postanowień rozporządzenia.

Projekt nowej konwencji z Lugano ma tożsamy przedmiot i cel regulacji, jak obowiązujące Rozporządzenie. Zarówno Konwencja Lugano, jak i Rozporządzenie mają na celu unifikację zasad dotyczących jurysdykcji sądów w sprawach cywilnych i handlowych nie tylko w obrocie wewnątrz -wspólnotowym, ale także w stosunkach z elementem międzynarodowym (w stosunkach z państwami trzecimi), oraz uznawanie i wykonywanie orzeczeń sądowych. Akty te służą wykluczeniu przeszkód w funkcjonowaniu wspólnego rynku oraz w jednolitym stosowaniu prawa, do czego mogłoby dojść na skutek różnorodnej regulacji krajowej w zakresie jurysdykcji.

Wyrok Sądu Najwyższego z dnia 19.5.2005 r. (V CK 783/04) podkreśla, że Konwencja z Lugano wprowadza zasadę tzw. uznania automatycznego (*ex lege*) orzeczenia wydanego przez jedno z umawiających się państw w innym z umawiających się państw bez potrzeby przeprowadzania specjalnego postępowania. Warunkiem uznania, nie jest prawomocność orzeczenia. Konwencja z Lugano nie precyzuje, co w jej rozumieniu oznacza „uznanie”, ale zgodnie przyjmuje się, że oznacza ono rozciągnięcie skuteczności orzeczenia na inne państwa konwencyjne. Uznanie powoduje rozciągnięcie skutków orzeczenia, jakie ma ono w państwie jego pochodzenia na państwo, w którym uznanie nastąpiło, przy czym skutki orzeczenia sądu

community law as a whole (individuals, legal entities, member states and institutions).

Work has recently begun on a new version of the Lugano Convention (originally adopted on 16 September 1988), which regulates the jurisdiction and enforcement of civil and commercial judgments among signatory countries, in order to fully comply with Council Directive 44/2001/EC, which regulates the jurisdiction, recognition and enforcement of judgments in civil and commercial matters within the EU (“Regulation”). Poland became subject to the Regulation as of 1 May 2004 with regard to other EU member states (except Denmark). The Regulation is binding in its entirety and directly applicable in all EU member states. In other words, a citizen of any EU member state retains the right to invoke the provisions of the Regulation directly, and national courts are obligated to take them into consideration *ex officio*. Currently, the Lugano Convention exists in parallel to the Regulation. The Lugano Convention is applicable between EU member states (Poland as of 1 February 2000) and member states of the European Free Trade Association (Iceland, Norway, Liechtenstein and Switzerland). The Lugano Convention also applies to the recognition of judgments between new EU member states and the Kingdom of Denmark, to which the Regulation does not apply.

The draft of the new Lugano Convention includes the same subject-matter and purpose as the Regulation. Both are intended to unify not only the jurisdiction of courts in civil and commercial matters within the EU, but also with regard to non-EU member states as well as the recognition and enforcement of court judgments. Both the Regulation and the new draft of the Lugano Convention designed to eliminate current obstacles to maintaining open markets and ensuring the uniform application of law, which remain due to different national regulations on jurisdiction.

The Supreme Court’s ruling issued on 19 May 2005 declared that the Lugano Convention provides for the automatic recognition (*ex lege, by operation of law*) of a foreign judgment issued by a court in one signatory country by the courts of each member signatory country to the Lugano Convention without the need to conduct any further proceedings. The judgment need not be final and unappealable in order to be recognized. The Lugano Convention does not specify what is meant by “recognition”, but it is universally accepted that it should be understood to mean that the particular judgment is effective in each signatory member country. Recognition extends the validity of a judgment throughout all signatory countries, meaning

zagranicznego w państwie uznającym następują w tym samym momencie, w którym skutki tego orzeczenia występują w państwie pochodzenia orzeczenia.

Z punktu widzenia Polski zastosowanie w stosunkach z podmiotami z państw członkowskich UE znajdzie przede wszystkim Rozporządzenie. Przepisy polskiego Kodeksu postępowania cywilnego, mają zastosowanie tylko o ile dana kwestia jurysdykcyjna nie została odrębnie uregulowana w szeregu dwustronnych oraz wielostronnych umów międzynarodowych zawartych przez Rzeczpospolitą Polską. Tym samym ukształtowana została swoista zależność pomiędzy trzema aktami prawnymi obowiązującymi w Polsce, regulującymi jurysdykcję sądów w zależności od miejsca zamieszkania (siedziby) stron sporu.

BANKRUCTWO KONSUMENTA

Wśród państw Unii Europejskiej, zgodnie z danymi, na jakie powołuje się Urząd Ochrony Konkurencji i Konsumentów (UOKiK), tylko Litwini i Słowacy pożyczają więcej od Polaków, a według Biura Informacji Kredytowej już ponad milion polskich rodzin jest nadmiernie zadłużonych. W związku ze stale wzrastającą liczbą dłużników niewypłacalnych wśród osób fizycznych, już Sejm poprzedniej kadencji prowadził pracę nad ustawą, mającą pomóc w rozwiązaniu tego problemu. Sposobem na oddłużenie osób fizycznych ma być wprowadzenie konstrukcji dotychczas z powodzeniem stosowanej w krajach anglosaskich, Niemczech czy Francji. Niedawno Sejm rozpoczął prace nad projektem Ustawy o przeciwdziałaniu niewypłacalności oraz upadłości osoby fizycznej („Ustawa”).

W Polsce Ustawa jest bardzo wyczekiwana przede wszystkim przez podmioty, które na szeroką skalę mają do czynienia z osobami fizycznymi nie regulującymi swoich zobowiązań, zaciąganych poza prowadzoną przez nie działalnością gospodarczą. Nie trudno przewidzieć, że największe emocje wzbudzi ona wśród banków udzielających kredytów konsumenckich, przedsiębiorstw energetycznych, gazowniczych, operatorów telefonicznych. Z drugiej strony, Ustawa ma służyć przede wszystkim dłużnikom będącym osobami fizycznymi, do których nie można zastosować postanowień ustawy z dnia 28 lutego 2003 r. – Prawo upadłościowe i naprawcze. Ponadto nie będzie można posłużyć się procedurami przewidzianymi w Ustawie, jeżeli dłużnik prowadzi we własnym imieniu gospodarstwo rolne, czy został skazany prawomocnym wyrokiem za przestępstwo umyślne ścigane z oskarżenia publicznego.

Zgodnie z projektem, upadłość osoby fizycznej będzie można ogłosić w stosunku do dłużnika, który nie wykonuje swoich wymagalnych zobowiązań, a wartość jego majątku

that such judgment is to be recognized in each signatory member country as of the moment it was issued in the original member state.

From the point of Poland it is mainly the Regulation that will be applicable in governing the recognition of foreign judgments issued in other EU member states. The Polish Code of Civil Procedure will apply only if jurisdiction is not otherwise regulated separately in bi-lateral and multi-lateral international treaties entered into by Poland. In consequence, a unique correlation has been formed between three acts of law effective in Poland which govern jurisdiction of courts depending on the residence of the parties to a dispute.

CONSUMER BANKRUPTCY

According to information provided by the Office of Competition and Consumer Protection (“OCCP”), of all the EU member states only Lithuania and Slovakia have a higher rate of consumer debt than Poland. Furthermore, according to information provided by the Credit Information Office over one million Polish families are over extended in debt. Due to the growing number of indebted and insolvent natural persons, the previous Parliament began to draft legislation to help solve the problem. An effective method to clear an individual’s debt is to introduce a comprehensive legislative scheme, similar to successful schemes previously implemented in Anglo-Saxon countries, Germany and France. Recently, the Sejm (the lower chamber of the Polish Parliament) commenced negotiations to draft a new law designed to address the issues of consumer insolvency and bankruptcy (the “Act”).

Adoption of the Act is eagerly awaited in many quarters, especially by those entities faced with consumers unable to repay their personal financial obligations. Predictably the most interested entities include banks active in granting consumer loans, energy and gas suppliers, as well as telecommunications service providers. With this said, however, the Act is intended primarily to offer relief to individual debtors not otherwise able to take advantage of the Act on Bankruptcy and Reorganization adopted earlier in the year on 28 February 2006. Additionally, the procedures set forth in the Act are not intended to apply to individuals operating a farm in his or her own name, or to a person convicted of a criminal offense.

The Act, in its current form, permits a natural person to be declared a bankrupt at the moment he or she ceases to perform his or her financial obligations, provided that the

jest niższa niż suma tych zobowiązań (wówczas mówimy o niewypłacalności osoby fizycznej). Z wnioskiem o wszczęcie postępowania przewidzianego przez projekt Ustawy będzie mógł wystąpić jedynie dłużnik. Projekt Ustawy pozwala dłużnikowi na ogłoszenie upadłości i zawarcie układu z wierzycielami, w którym zostanie sprecyzowany sposób wyjścia upadłego z długów. Jeżeli wierzyciele zgodzą się na układ (na to potrzeba zgody wierzycieli, wobec których łączna wartość zobowiązań wynosi trzy czwarte wartości wszystkich zobowiązań dłużnika) wówczas nie będą mogli egzekwować swoich wierzytelności przez komorników, ani naliczać odsetek. Z drugiej strony, jeżeli nie przychylił się do układu, wówczas majątek dłużnika ulegnie likwidacji (a ta może zostać ogłoszona w stosunku do dłużnika tylko jeden raz w jego życiu). Od chwili złożenia wniosku, dłużnik nie będzie mógł rozporządzać swoim majątkiem ani zaciągać zobowiązań (chyba że w drobnych sprawach, oraz będzie mógł zaciągać zobowiązania w celu ratowania własnego życia lub osób będących na jego utrzymaniu). Postanowienie w przedmiocie ogłoszenia upadłości ma zapaść w terminie nie późniejszym niż 60 dni, natomiast z dniem ogłoszenia upadłości majątek upadłego staje się masą upadłości. Do masy upadłości nie wejdzie mieszkanie upadłego, prawa niezbywalne ani prawa niepodlegające egzekucji. Upadłość dłużnika będzie ogłaszana w Informatycznym Rejestrze Upadłości Konsumentekiej.

Zgodnie z projektem, sprawy w przedmiocie ogłoszenia upadłości konsumentekiej mają być prowadzone przez Konsumentekie Kolegium Orzekające, tworzone przy Delegaturze UOKiK. Twórcy projektu ufają, że pozasądowe prowadzenie postępowania przyspieszy i obniży jego koszty. Poszczególne decyzje zapadające w toku postępowania będą mogły być zaskarżane przez dłużnika do sądu rejonowego. Rola Kolegium będzie między innymi polegać na przygotowaniu projektu układu z wierzycielami lub w przypadku ogłoszenia upadłości obejmującej likwidację majątku dłużnika – zwrócenie się do powiatowego ośrodka doradztwa finansowego i kredytowego z wnioskiem o przygotowanie planu spłaty.

Na różnych forach podejmowane są dyskusje na temat Ustawy, podkreślające konieczność jej uchwalenia, jednak pojawiają się różne głosy krytyczne wskazujące, że może ona stanowić furtkę dla osób nieuczciwych, wyłudających kredyty, lub zaciągających je przez chcących żyć „ponad stan”. Niewątpliwie Ustawa jest potrzebna w polskim systemie prawnym, jednak jej ostatecznego kształtu, w jakim wejdzie w życie nie można na tym etapie przewidzieć.

value of the individual's estate is less than the aggregate amount of the person's financial obligations (such is the definition of an insolvent individual). An application to seek bankruptcy protection may only be filed by the debtor. The Act enables the debtor to file for bankruptcy and to seek a compromise agreement with the individual's creditors to satisfy his or her outstanding debts. If the debtor and creditor(s) reach agreement (consent is to be given by creditors in relation to whom the value of the debtor's obligations amounts to at least 75% of the individual's debts), the creditors will be estopped from seeking court enforcement to recover payment or to continue to assess late payment interest. Conversely, if no agreement is reached, the debtor's assets will be liquidated (such liquidation to be permitted only once during the debtor's life). From the moment a petition seeking bankruptcy has been filed, the debtor may not dispose of his or her assets or to incur new financial obligations (with the exception of minor amounts or if necessary to preserve the life of the debtor or his or her dependents) A decision on whether to grant bankruptcy protection must be made within 60 days following submission of the application, and once issued the assets of the debtor become part of the bankruptcy estate. A bankruptcy estate does not include the individual's primary residence, inalienable rights or other rights not otherwise subject to enforcement. Bankruptcy of a natural person will be published in the Electronic Register of Consumer Bankruptcy.

Pursuant to the Act, bankruptcy of a natural person is to be adjudicated by a Consumer Adjudicative Board ("Board"), established in each of the territorial jurisdictions of the OCCP's regional offices. The authors of the Act hope that the extrajudicial handling of such issues will speed up the proceedings and reduce costs. Particular decisions of the Board may be appealed by the debtor to the district court. The Board's main function will be to prepare the final settlement agreement between the debtor and each of his or her creditors, or in the case of liquidation of a debtor's estate to notify the nearest Local Finance and Credit Advice Center to prepare the schedule of repayment.

Much debate surrounds the need to adopt some form of consumer bankruptcy law, in particular the need to enact the Act into law across many discussion forums. At the same time, however, criticism abounds. Opponents argue that the Act may enable dishonest individuals to swindle banks, or in the case of those wishing to live above their means, to take out numerous loans with no intention to ever repay their debt. Without doubt the Act, in some form, is necessary, but the text of the final version is far from certain.

PROJEKT NOWELIZACJI USTAWY O OCHRONIE KONKURENCJI I KONSUMENTÓW – NOWE ZASADY KONTROLI KONCENTRACJI PRZEDSIĘBIORCÓW

Przedmiotem tego artykułu jest omówienie projektowanych zmian w zakresie kontroli koncentracji przedsiębiorców, które wynikają z treści projektu z dnia 05.05.2006 r. nowej ustawy o ochronie konkurencji i konsumentów (dalej jako „Projekt”).

Urząd Ochrony Konkurencji i Konsumentów („UOKiK”) uzasadnił Projekt koniecznością wdrożenia do polskiego porządku prawnego procedur dotyczących współpracy między krajowymi podmiotami ochrony konsumentów, a jednocześnie potrzebą wprowadzenia rozwiązań mających usprawnić działania Prezesa UOKiK w zakresie ochrony konkurencji i konsumentów. Z treści Projektu wynika, iż UOKiK zamierza zreformować w dość znaczącym zakresie regulacje wynikające z obecnej ustawy o ochronie konkurencji i konsumentów z dnia 15 grudnia 2000 r. (tekst jednolity Dz.U. 2005 nr 244 poz. 2080).

W zakresie kontroli koncentracji przedsiębiorców, proponowane reformy są daleko idące. Po pierwsze, według treści Projektu, zmianie mają ulec progi przy kontroli koncentracji przedsiębiorców. Zgłoszeniu Prezesowi UOKiK podlegać będzie zamiar koncentracji, jeżeli łączny światowy obrót przedsiębiorców uczestniczących w koncentracji w roku obrotowym poprzedzającym rok zgłoszenia przekracza równowartość 1.000.000.000 Euro (1 mld Euro), lub łączny obrót na terytorium RP przedsiębiorców uczestniczących w koncentracji w roku obrotowym poprzedzającym rok zgłoszenia przekracza równowartość 30.000.000 Euro. Z jednej strony nastąpiło zatem znaczne podniesienie progu światowego, ale jednocześnie został wprowadzony relatywnie niski próg obrotu na terytorium RP. Zaznaczyć przy tym należy, iż zgodnie z treścią Projektu, nadal obowiązywać będzie zasada, iż obrót obejmuje również obrót pozostałych przedsiębiorców należących do grupy kapitałowej i przedsiębiorców zależnych.

Po drugie, Projekt przewiduje, iż przedsiębiorcy będą obowiązani notyfikować Prezesowi UOKiK nabycie zorganizowanej części mienia innego przedsiębiorcy, jeżeli łączna wartość tego mienia przekracza równowartość 10.000.000 Euro. Nowe regulacje precyzują zatem kwestię, w jakich okolicznościach zgłoszenie jest wymagane jeżeli nabywana jest część przedsiębiorstwa. Z drugiej strony nowa regulacja może wpłynąć na rozszerzenie obowiązku zgłoszenia przy dużych transakcjach. Nowy zapis może też powodować w praktyce kontrowersje w odniesieniu do transakcji obejmujących niematerialne składniki mienia np. sprzedaż praw do znaku towarowego.

PROPOSED AMENDMENTS TO THE ACT ON PROTECTION OF COMPETITION AND CONSUMERS – NEW RULES ON MERGER CONTROL.

This article examines in brief proposed amendments affecting the merger of corporate entities, which are included in a set of broader amendments to the Act on Competition and Consumer Protection submitted to the Sejm for consideration on 5 May 2006 (“Act”).

The Office for Competition and Consumer Protection (“OCCP”) supports adoption of the amendments included in the Act in order to improve the level of cooperation between different consumer protection agencies. Additionally the OCCP has indicated the need to provide for solutions which would facilitate the activities of the President of the OCCP. The current draft of the Act suggests that the OCCP intends to substantially amend the current Act on Competition and Consumer Protection originally enacted on 15 December 2000 (consolidated text: Journal of Laws no. 2005/244, item 2080).

The proposed amendments regarding mergers are extensive. First, according to the Act, the merger control thresholds will be amended. A planned merger will now need to be notified to the OCCP if either the total global turnover of the merger enterprises exceeds – in the year immediately preceding the year of notification – the equivalent of 1,000,000,000 Euro (1 billion Euro) or the total turnover in Poland of the parties exceeds 30,000,000 in the year preceding the year of notification. On the one hand the triggering threshold with respect to global turnover has been increased, while the threshold specific to Poland appears to be relatively low. It should be noted that the Act will also include turnover of all enterprises belonging to the same capital group, including subsidiaries, in calculating the relevant threshold amounts, similar to the current practice.

Second, the Act also assumes that an entrepreneur will be required to notify the OCCP of a planned acquisition of a specific asset or “organized” part of a company if the value of such transaction exceeds Euro 10,000,000. Thus, the new regulations specify the circumstances in which notification is required if only part of a company is being acquired. On the other hand the new regulations may lead to widening the scope of notification obligation in relation to larger transactions. In addition, the amendments may prove controversial, especially with regard to transactions where non-material assets are involved, such as the sale of a trademark.

Projekt przewiduje również zniesienie obowiązku zgłoszenia dla koncentracji, które polegają na objęciu lub nabyciu akcji powodujących uzyskanie 25% głosów, lub objęciu przez tę samą osobę funkcji członka organu zarządzającego lub kontrolnego u konkurujących ze sobą przedsiębiorców. Zdaniem UOKiK takie transakcje nie wywołują istotnego skutku na rynku, gdyż nie powodują przejęcia kontroli. Według Projektu, ma zostać również wykreślony zapis stanowiący, iż w przypadku koncentracji, w wyniku których powstanie lub umocni się dominująca pozycja przedsiębiorcy na rynku, nie stosuje się wyłączeń w zakresie obowiązku notyfikacji. Przepis ten stwarzał bowiem w praktyce trudności interpretacyjne.

Ponadto, Projekt wprowadza korzystne zmiany w zakresie zasad obliczania obrotu na terytorium RP przedsiębiorcy, nad którym ma nastąpić przejęcie kontroli.

The Act also proposes to abolish the obligation to notify a planned acquisition limited to (i) acquisition of up to 25% of a company's share capital or (ii) achieved by placement of the same person on a management or supervisory boards in two competing companies. The OCCP reasons that such transactions do not have a significant influence on the market as they do not lead to take over of control. The Act also proposes to strike out the provision that presently excludes the application of merger notification exemptions in the case the transaction leads to the achievement or strengthening of a dominant position. In practice, the regulation in question caused many interpretation problems.

And finally, the Act introduces more advantageous changes with respect to the manner of calculation of total turnover on the territory of Poland for enterprises which are taken over.

Uprzejmie informujemy, iż wszystkie poprzednie wydania biuletynu "Polish Law Review", jak również artykuły prasowe przygotowane przez prawników naszej kancelarii dostępne są na stronie internetowej www.millercanfield.pl w zakładkach: „Aktualności” oraz „Publikacje”.

Please be informed that previous issues of the "Polish Law Review" bulletin as well as press articles by our lawyers are available on the web site www.millercanfield.pl in the "Newsroom" and "Publications" folders.

Pod redakcją / Supervising Editor: *Aleksandra Jach*

Miller Canfield

ul. Batorego 28-32
81-366 **Gdynia**
Tel. +48 (0) 58 782-0050
Fax +48 (0) 58 782-0060
gdynia@pl.millercanfield.com

ul. Nowogrodzka 11
00-513 **Warszawa**
Tel. +48 (0) 22 447-4300
Fax +48 (0) 22 447-4301
warszawa@pl.millercanfield.com

ul. Szewska 8
50-122 **Wrocław**
Tel. +48 (0) 71 337-6700
Fax +48 (0) 71 337-6701
wroclaw@pl.millercanfield.com

www.millercanfield.pl

EU * USA * CANADA

Zastrzeżenie: Niniejsza publikacja została przygotowana dla klientów i pracowników kancelarii Miller Canfield. Ma ona na celu jedynie przedstawienie streszczenia niektórych wydarzeń prawnych z wybranych dziedzin prawa. Z tego powodu informacje zawarte w niniejszej publikacji nie powinny stanowić podstawy do podjęcia jakiegokolwiek decyzji dotyczącej określonego kierunku działania. Informacje te nie mogą też być traktowane jako porada prawna ani nie zastępują szczegółowej opinii prawnej w konkretnej sprawie. W każdym przypadku należy skorzystać z usług doradców prawnych w celu weryfikacji, czy odpowiednie przepisy prawa mają zastosowanie do określonej sytuacji.

Disclaimer: This publication has been prepared for clients and professional associates of Miller Canfield. It is intended to provide only a summary of certain recent legal developments of selected areas of law. For this reason the information contained in this publication should not form the basis of any decision as to a particular course of action; nor should it be relied on as legal advice or regarded as a substitute for detailed advice in individual cases. The services of a competent professional adviser should be obtained in each instance so that the applicability of the relevant legislation or other legal development to the particular facts can be verified.